



เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพื้นฐานที่มุ่งศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในเขตชุมชน โดยศึกษาเฉพาะพื้นที่ ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษา ตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา และจัด ประเภทองค์ประกอบสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนเมือง ที่สัมพันธ์กับการเกิด อาชญากรรม รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการ เกิดอาชญากรรมแต่ละประเภทของ องค์ประกอบสภาพแวดล้อมของเมืองเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดอาชญากรรม อันมีความ สัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรม ซึ่งการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จำเป็นต้อง ศึกษาทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

- การตั้งถิ่นฐานตามแนวเส้นทางคมนาคม
- Axial Development Theory
- ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย
- ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์
- แนวทางการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในชุมชน
- การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม
- ชุมชนกับตำรวจ
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### การตั้งถิ่นฐานตามแนวเส้นทางคมนาคม(Linear Settelement)

การตั้งถิ่นฐานประเภทนี้ จะปรากฏในบริเวณที่ราบเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะการตั้งบ้านเรือนจะเป็นแนวยาวตามเส้นทางคมนาคมที่สะดวก โดยอาจจะอยู่เป็นกลุ่มติดต่อกัน ในเขตชุมชนการค้า หรือทางแยกของเส้นทางคมนาคม ส่วนบริเวณที่อยู่ไกลออกไปอาจจะมีการตั้งบ้านเรือนห่างกัน สำหรับพื้นที่การเกษตรจะอยู่บริเวณด้านหลังของที่อยู่อาศัย โดยเส้นทางคมนาคมที่ส่งเสริมให้มีการตั้งถิ่นฐาน ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง ถนน เป็นต้น

ปัจจุบัน เมืองส่วนใหญ่มักมีการขยายตัวไปตามแนวริมถนนสายหลัก ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวมีผลดีต่อผู้อยู่อาศัยโดยเฉพาะในส่วนของคมนาคมต่อผู้อยู่อาศัย แต่มีข้อเสียบางประการ เช่น ที่อยู่อาศัยจะอยู่ห่างจากโรงเรียนและตลาด เนื่องจากมีการพัฒนาไปในแนวยาวไกลออกไปเรื่อยๆ รวมถึงการให้บริการของรัฐ ต้องมีการขยายการบริการออกไปเรื่อยๆ ซึ่งหากคิดตามหลักเศรษฐศาสตร์แล้วจะไม่ใช่เป็นการคุ้มค่า คือ จะสิ้นเปลืองเกินกว่าเหตุ

สำหรับเมืองที่ไม่ได้รับการวางแผนหรือควบคุมการพัฒนาใดๆ ไว้ก่อน การพัฒนาในลักษณะของการตั้งถิ่นฐานตามเส้นทางคมนาคม มักจะเกิดผลเสีย มากกว่าผลดีที่จะได้รับ โดยการพัฒนาจะกลายเป็นการพัฒนาแบบ Ribbon Developement ซึ่งจะก่อให้เกิดการเกิดขึ้นของบ้านเรือน จำนวนมาก โดยการเกิดขึ้นของบ้านเรือนเหล่านี้ ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น ปัญหาการจราจรติดขัด การใช้ที่ดินอย่างไม่คุ้มค่า และการขาดแคลนบริการต่างๆ ของรัฐ เป็นต้น

### Axial Development Theory

เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงการขยายตัวของเมือง โดย Balcock(1932) เป็นผู้เสนอทฤษฎีนี้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการขยายตัวของเมือง โดยคำนึงถึงการเดินทางเข้าสู่ศูนย์กลางเมืองและเรื่องของระยะทางกับเวลาในการเดินทาง เช่นเดียวกับทฤษฎีของ Burgess แต่การศึกษาครั้งนี้ ได้มีการศึกษาต่อโดยการกำหนดให้เส้นทางคมนาคมขนส่งมีบทบาทสำคัญต่อการใช้ที่ดิน พบว่า เมืองมีการขยายตัวออกไปตามถนนสายหลัก หรืออีกนัยหนึ่งคือ เส้นทางคมนาคมขนส่งเป็นตัวกำหนดการขยายตัวของเมือง โดยทำให้ C.B.D. (Central Business District) ที่อยู่ใจกลางเมืองและเป็นศูนย์กลางทางด้านธุรกิจมีการขยายตัวออกไปตามเส้นทางสายสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นถนน หรือทางรถไฟ นอกจากนี้ยังมีการกระจายตัวของที่อยู่อาศัยออกไปตามแนวเส้นทางคมนาคมนั้นด้วย ดังนั้น จึงทำให้การขยายตัวของเมืองมีลักษณะเป็นรูปดาวแดง(Star Shape) ซ้อนกันเป็นชั้นๆ ยื่นออกจากศูนย์กลางเมืองไปตามแนวเส้นทางคมนาคมสายสำคัญๆ ของเมือง ซึ่งแนวโน้มของผู้ที่จะไปอาศัยแนวเส้นทางสายสำคัญเหล่านี้ จะยืดเอาระยะเวลาในการเดินทางเข้าสู่ศูนย์กลางธุรกิจเป็นหลักสำคัญมากกว่าที่จะคำนึงถึงระยะทางในการเดินทาง

### ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Approach)

จากการศึกษาของ Wilson & Mc Laren เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจตามทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (O.W.Wilson and R.C.Mc Laren. Police Administration. New York: Mc Graw Hill: 1973 p.14) พบว่า 'การปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมเพราะความเกรงกลัวการจับกุม ฉะนั้น ตำรวจสายตรวจต้องแต่งเครื่องแบบ และรวิทฤษฎีสายตรวจควรมีลักษณะ

เด่นชัดเห็นได้ง่าย เพื่อเป็นการข่มขวัญและยับยั้งอาชญากร นอกจากนั้น การตรวจท้องที่ โดยสม่ำเสมอเนื่อง สามารถทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกว่ามีตำรวจอยู่ทั่วไป ด้วยเหตุนี้ ตามแนวทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย การปรากฏตัวของตำรวจและการกระจายกำลังตำรวจให้ครอบคลุมทั่วทั้งชุมชน สามารถช่วยป้องกันอาชญากรรม โดยลดช่องโอกาสสำหรับผู้ตั้งใจจะละเมิดกฎหมาย หนึ่งงานตรวจท้องที่ของตำรวจมีลักษณะเป็นได้ทั้งงานประจำและงานเฉพาะกิจ ในลักษณะงานประจำ ตำรวจสายตรวจมักได้รับการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบ ในการป้องกันอาชญากรรมและระงับเหตุร้ายภายในระยะเวลาแต่ละผลัดที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนในลักษณะงานเฉพาะกิจนั้น ตำรวจสายตรวจในทุกเขตพื้นที่ คือ กำลังหลักที่พร้อมจะรวมตัวกันในพื้นที่ที่ได้รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการ เพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจที่เร่งด่วน

สรุปได้ว่า แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย มุ่งกำหนดให้การป้องกันอาชญากรรมเป็นงานหลัก ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยกลไกของรัฐเพียงฝ่ายเดียวรวมทั้งกำหนดอัตราส่วนของตำรวจต่อประชากร ในจำนวนที่เชื่อว่าพอเพียงต่อการรับผิดชอบปัญหาอาชญากรรม ดังเช่น 1:700 (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม. หน้า 39)

#### ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relation Approach)

จากการศึกษาวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก พบว่า (Park, R. E. Human Communities. New York: The Free Press: 1952 p. 63) อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ถาวรตามลักษณะของพื้นที่ บริเวณที่เกิดอาชญากรรมบ่อยมักเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีกอยู่เช่นนั้น เช่น ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมบางแห่ง แม้ผู้อาศัยจะสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป ตามกาลเวลาโดยบุคคลต่างเชื้อชาติศาสนานั้นก็ตาม สถิติอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าว



แนวการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เสนอว่า ควรให้มีการจัดพื้นที่ชุมชนและเมืองให้มีลักษณะสะดวก และง่ายต่อการสังเกตติดตาม รวมทั้งสร้างความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแก่สมาชิกในชุมชน โดยการเชื่อมโยงให้นักอาชญาวิทยาเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมรูปธรรม เช่น สวนสาธารณะ ถนน ทางเท้า และอาคารสถานที่ต่างๆ กับปัญหาอาชญากรรม สรุปได้ว่า แนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เพื่อ ป้องกันอาชญากรรม คือ การจัดสภาพโดยทั่วไป ไม่ว่าจะในระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้าน ในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ง่ายต่อการควบคุมสังเกตตรวจตราโดยไม่ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งมุ่งสนับสนุน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตร่างกาย และทรัพย์สิน ทั้งของตนและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม อย่างไรก็ดีตามแนวทฤษฎีนี้ไม่ได้มองข้ามบทบาทของตำรวจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม โดยได้เสนอให้มีการปรับบทบาทใหม่ของตำรวจท้องถิ่นทั้งหมด โดยตำรวจจะมีบทบาทเป็นฝ่ายวางแผน สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม และตำรวจจะไม่มีสภาพเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ในการป้องกันอาชญากรรมอีกต่อไป

#### แนวทางการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในชุมชน

แนวทางการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในชุมชนทำได้หลายทางแต่การวางแผนป้องกันอาชญากรรมที่ถูกต้องและได้ผลนั้น ต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือของประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งต้องมีความเข้าใจและสนใจที่จะทำงานร่วมกัน แนวทางการวางแผนป้องกันอาชญากรรมที่มีประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมด้วยนั้นสามารถอธิบายได้ดังนี้

##### 1. ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

มีคนจำนวนมากที่เห็นด้วย ว่าการป้องกันอาชญากรรม จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจเป็นอย่างดีจากประชาชนทุกคน ทั้งด้านตัวเอง เวลา และความคิดเห็น

ถึงอย่างนั้น การไม่เห็นอกเห็นใจ เข้าใจ และการที่คิดว่าทุกคนเป็นประชาชนเหมือนกัน เป็นอุปสรรคสำคัญในการที่จะหุ้มเท หรือเห็นความพยายามของชุมชน ในการที่ป้องกันการกระทำผิด(โศภา ชูพิกุลชัย และคณะ .ยุทธวิธี และมาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสังคมในทศวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร: โครงการอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม:คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล:พ.ศ.2525 หน้า 8)

หน่วยงานราชการและเอกชนจำนวนมาก ต้องประสบกับปัญหาความไม่เข้าใจกับประชาชน ซึ่งทำให้ขาดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน การแก้ไขที่ตรงกับปัญหาที่สุด คือการสร้าง ความเข้าใจให้ถูกต้อง กับความเห็นที่ว่าทุกคนเป็นประชาชนเหมือนกันเพื่อจะนำมาช่วยแก้ความที่ไม่เห็นอกเห็นใจกันที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ในฐานะที่เป็นประชาชนที่มีความรับผิดชอบและทำด้วยความเต็มใจ

การยอมรับหรือการเข้าใจผิดเกี่ยวกับเหตุผลการกระทำผิด อาจจะก่อให้เกิดความพยายามที่จะหาวิธีการป้องกันโดยถูกวิธี ประชาชนที่เชื่อว่าความยากจนก่อให้เกิดการกระทำผิดหรือก่อให้เกิดอาชญากรรม ความคิดเช่นนี้ก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะเบนความรับผิดชอบในการที่จะให้ความร่วมมือกลับปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม ซึ่งตามหน้าที่แล้ว ก็ต้อง เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบโดยตรงกับบุคคลเหล่านั้นอยู่แล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้จึงไม่เป็นการจำเป็นที่จะต้องเข้าไปพยายามหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการที่จะคิดค้นหาทางที่จะช่วยป้องกันการกระทำผิด จึงทำให้ละเลยหรือลืมบทบาทของพลเมืองที่มีส่วนช่วยลด หรือช่วยป้องกันดังกล่าว ซึ่งจริงแล้ว เป็นการปิดสิ่งที่ผิด เพราะผู้กระทำความผิด หรือประกอบอาชญากรรมทั้งหลายไม่จำเป็นต้องมาจากผู้ที่ยากจนหรือมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำเท่านั้น แต่มาจากบุคคลทุกระดับชั้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนแต่ละคน ในกิจกรรมต่างๆ โดยการแนะนำ แนวทางป้องกันและให้ทุกคนร่วมรับผิดชอบต่อส่วนรวม ถือเป็นความสำเร็จในการปูพื้นฐาน เพื่อจะวางแผนการป้องกัน แต่ในขณะเดียวกัน เราต้องคำนึงด้วยว่า แผนการป้องกันที่ เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับชุมชนนั้นยังไม่เพียงพอ

การที่จะควบคุมอาชญากรรมให้ได้ผลนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายประการ ซึ่งจะต้องทำการลดสาเหตุของอาชญากรรม และเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการ ยุติธรรม ขณะเดียวกันก็ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน และสถาบันต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องของความร่วมมือของประชาชน ควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้ร่วมมือกันมากขึ้น

ประชาชนอาจจะให้ความร่วมมือในการควบคุมอาชญากรรม ทั้งในลักษณะ ของแต่ละบุคคล แต่ละบุคคลอาจกระทำได้ด้วย การแจ้งข่าวอาชญากรรมให้ตำรวจทราบ ช่วยเป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไปเป็นพยานในคดี และป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม ส่วนกลุ่มบุคคลนั้นสามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการจัดตั้ง เป็นสมาคม หรือชมรมป้องกันอาชญากรรม หรือจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม เป็นต้น

ในประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในเรื่องความร่วมมือ ของประชาชนเป็นอย่างมาก เช่น ในประเทศแถบยุโรปบางประเทศ มีการบังคับให้ ประชาชนร่วมมือในการควบคุมอาชญากรรมอย่างเข้มงวดกวัดขันถึงกับออกกฎหมายบังคับใช้ ประเทศที่กล่าวถึงนี้ คือ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศเยอรมัน โดยได้ออกกฎหมายไว้ว่า 'ผู้ใดที่อยู่ในเหตุการณ์ที่อาจจะช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรมจากอาชญากรรมได้แต่ไม่ให้ความช่วยเหลือจะต้องถูกลงโทษ'

อรรถวุฒิ นิชากร (อรรถวุฒิ นิชากร. ความร่วมมือของสมาชิกชมรมวิทย  
 อาสาสมัครแห่งประเทศไทย ในการแจ้งเหตุอาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคม  
 ศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ : โครงการอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม:มหาวิทยาลัยมหิดล:  
 พ.ศ.2529) ได้รายงานถึงความร่วมมือในการแจ้งเหตุอาชญากรรม ของประชาชนชาว  
 อเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีอาชญากรรมมากที่สุดประเทศหนึ่ง พบว่าความร่วมมือของ  
 ประชาชนในการควบคุมอาชญากรรมยังไม่เพียงพอ มีนักอาชญาวิทยาบางท่านให้ทัศนะไว้ว่า  
 การที่ประชาชนชาวอเมริกาไม่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังในการใช้ทรัพยากรชุมชน เพื่อ  
 การควบคุมอาชญากรรมนั้นมีผลมาจาก

‘ประการแรก ประชาชนไม่ยอมรับว่า ตนเองมีส่วนในการทำให้เกิด  
 อาชญากรรม และมีส่วนในการป้องกันอาชญากรรม ประชาชนส่วนใหญ่ชอบที่จะอ้างว่า  
 อาชญากรรมเกิดขึ้นเพราะกระบวนการยุติธรรมประสบความล้มเหลว

ประการที่สอง หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ในชุมชนมีแนวทางในการ  
 ควบคุมอาชญากรรมที่แตกต่างกัน ขาดการประสานงานกัน จึงขาดประสิทธิภาพในการ  
 ควบคุม แต่ละกลุ่มก็พยายามที่จะมีอำนาจเหนือกลุ่มอื่น จึงเกิดความขัดแย้งขึ้น’

สำหรับประเทศไทย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 79  
 บัญญัติไว้ว่าราษฎรจะจับผู้อื่นไม่ได้ เว้นแต่จะเข้าอยู่ในเกณฑ์แห่งมาตรา 82 หรือ เมื่อผู้นั้น  
 ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า และความผิดนั้นได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ด้วย (ประมวล  
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 79) ซึ่งหมายความว่า โดยหลักแล้ว ราษฎร หรือ  
 ประชาชนทั่วไปไม่มีอำนาจจับกุม เว้นแต่เจ้าหน้าที่ร้องขอให้ช่วยจับ หรือเป็นการกระทำความ  
 ผิดซึ่งหน้า แต่ประชาชนส่วนใหญ่มักไม่สนใจกับเรื่องนี้ และมักหลีกเลี่ยง เนื่องจาก  
 เห็นว่า เป็นการเสี่ยงภัยอยู่บ้างว่าการกระทำของตนจะเป็นการชอบ หรือไม่ชอบด้วย  
 กฎหมาย ทั้งที่การกระทำนั้นเป็นการช่วยป้องกันอาชญากรรม จากประการนี้ ประชาชน



จึงเห็นว่าการจับกุมผู้กระทำความผิดไม่ใช่หน้าที่ของตน และรวมไปถึงการไม่ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ถึงแม้ว่าในบางกรณีเจ้าหน้าที่จะขอความร่วมมือก็ตาม

ในประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยงานอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมเป็นจำนวนมาก โดยจัดตั้งขึ้นตามสถานีตำรวจต่างๆ อาสาสมัครเหล่านั้นประกอบด้วยประชาชนในท้องถิ่น ทำหน้าที่ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมในท้องถิ่นของตน ในปี ค.ศ.1979 มีอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมในประเทศญี่ปุ่นถึง 660,042 คนความร่วมมือของประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรมในประเทศญี่ปุ่น เป็นผลให้อาชญากรรมลดลงได้ เฉพาะประชาชน ให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจัง และประชาชนมีความใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากนี้ ยังมีสมาคมเป็นจำนวนมากที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการนี้ เช่น สมาคมป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention Association) ซึ่งจัดเป็นองค์การอาสาสมัครมีหน้าที่รายงาน การเกิดอาชญากรรมให้ตำรวจทราบ ร่วมมือช่วยเหลือกิจการตำรวจและแจ้งข่าวสารเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับอาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ นอกจากนี้ยังมีสมาคมต่างๆ อีกมาก เช่น สมาคมป้องกันอาชญากรรมของโรงเรียน สมาคมป้องกันอาชญากรรมของธนาคาร สมาคมป้องกันอาชญากรรมของผู้ประกอบอาชีพโรงแรม และสมาคมป้องกันอาชญากรรมของผู้ประกอบธุรกิจการค้าต่างๆ เป็นต้น

ประเทศสิงคโปร์ มีการจัดตั้งสมาชิกสายตรวจพิเศษขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1967 ประกอบด้วยอาสาสมัครและตำรวจออกตรวจท้องที่ร่วมกันและทำหน้าที่อื่นๆ เพื่อช่วยป้องกันอาชญากรรม นอกจากนี้ยังมีหน่วยยามรักษาการณ์ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 6,000 คน ทำการออกตรวจท้องที่ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ในประเทศสหรัฐอเมริกา คณะกรรมการศึกษาปัญหาอาชญากรรมชุดต่างๆ ของสหรัฐอเมริกา ได้ทำการประชุม และศึกษาถึงการวางแผนป้องกันอาชญากรรม

อย่างละเอียดถี่ถ้วน คณะกรรมการเหล่านี้ต่างมีทักษะ และข้อสรุป เกี่ยวกับปัญหาการควบคุมอาชญากรรม ไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ President's crime Commission (1967) ได้เสนอแนะว่า ตำรวจและผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ ไม่สามารถควบคุมอาชญากรรมได้โดยลำพัง เจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าว จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนทั้งหมด เท่าที่สามารถช่วยได้ โดยอีก 2 ปี ต่อมา The National Commission on the Custody and Prevention of Violence (1969) ได้กล่าวเสริมว่า 'โครงการรัฐบาลเพื่อป้องกันอาชญากรรม ไม่สัมฤทธิ์ผลได้โดยเอกเทศจากประชาชน ซึ่งมีบทบาทในด้านต่างๆ หลายลักษณะ ย่อมเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมากในส่วนของ การป้องกันอาชญากรรม การพบเห็นการกระทำผิด การฟ้องร้องคดีตลอดจนการชำระรักษาความเป็นธรรมในกระบวนการศาล และการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดให้กลับเข้าสู่ชุมชนโดยไม่กระทำผิดอีก' ดังนั้นการควบคุมอาชญากรรมให้สัมฤทธิ์ผลจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยได้ (เรื่องเดียวกัน หน้า 18-20)

ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้มีการจัดตั้งโครงการต่างๆ ขึ้นเพื่อควบคุมอาชญากรรม เช่น โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย โครงการสายตรวจอาชญากรรมมาตรฐาน ตรวจตราบ้านเรือน เป็นต้น

ประเทศฟิลิปปินส์ มีหน่วยงานของประชาชน ที่เรียกว่าบาร์กาย มีคณะกรรมการบริหาร 7 คน พร้อมด้วยประชาชน 1 คน และมีสมาชิกประมาณ 5,000 คน ทำหน้าที่ตรวจท้องที่ในเวลากลางคืน ตลอดจนชำระข้อพิพาทเล็กๆ น้อยๆ ในหมู่บ้าน หน่วยงานของประชาชนดังกล่าวนี้ช่วยป้องกันอาชญากรรม และช่วยตำรวจในการสืบสวนคดีอาชญากรรมได้เป็นอย่างดี (พ.ต.ท. เดชา ไคยฤทธิ์. แนวทางการป้องกันอาชญากรรมขั้นพื้นฐาน. กองบังคับการวิชาการ: กรมตำรวจ: พ.ศ. 2538 หน้า 82)

ประเทศนิวซีแลนด์ กรมตำรวจของนิวซีแลนด์ประสบความสำเร็จ ภายหลังจากการดำเนินงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์อย่างมาก จากการสำรวจทัศนคติของประชาชน ต่องานในอาชีพต่างๆ ปรากฏว่าอาชีพตำรวจได้รับความเชื่อมั่นและเชื่อถือเป็นอันดับ 3 ในจำนวนทั้งหมด 16 อาชีพ (พล.ต.ต.ปิติ ประจักษ์จิตต์. คำบรรยายวิชาชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ หลักสูตรสารวัตรรุ่น 33. กรุงเทพมหานคร:กรมตำรวจ:พ.ศ.2538)

## 2. บทบาทของประชาชนในการลดอาชญากรรม

บทบาทของประชาชนในการลดภัยแห่งอาชญากรรมนั้น ประชาชนควรแสดงออกมาในการเข้าร่วมกิจกรรม การอบรม หรือการประชุม เพื่อปรึกษาหาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งในการลดภัยแห่งอาชญากรรม กระทำได้ทั้งเป็นการส่วนตัว และส่วนรวม ดังนี้

2.1 ให้มีส่วนร่วมช่วยกันรักษาความปลอดภัยในบริเวณ 'ย่านที่อยู่อาศัย และบ้านเรือน' ของตน แนะนำให้สร้างรั้วบ้านให้มั่นคง มีรั้วรอบขอบชิด เก็บทรัพย์สินให้อยู่ในที่ที่ปลอดภัย โดยเฉพาะสิ่งของมีค่าต่างๆ ไม่ควรประมาทการแต่งตัวไม่ควรแต่งตัวประหวัดประชันกัน ในเรื่องเครื่องประดับเงินทอง ไม่ควรนำติดตัวมาก บ้านเรือนควรตรวจตราให้เรียบร้อยก่อนนอน ประตูหน้าต่างปิดให้เรียบร้อย ตักเตือน ให้เด็กในบ้านระมัดระวัง อย่าเปิดประตูรับคนแปลกหน้าง่ายๆ เป็นต้น

2.2 บ้านเรือนของตนเองและบริเวณบ้าน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยรอบบ้านที่อยู่ในละแวกเดียวกัน ตื่นตัวในการช่วยป้องกันอาชญากรรมในชุมชน และละแวกบ้านร่วมกัน ไม่ควรคิดว่าเป็นบ้านเขากลับบ้านเรา

2.3 ช่วยกันเป็นหูเป็นตา ดูแลสังเกตลักษณะพฤติกรรมผิดปกติของบุคคลแปลกหน้าที่เข้ามาในละแวกบ้าน ถ้าพบเห็นลักษณะพิรุณควรบอกกล่าวให้เพื่อนบ้านใกล้เคียงทราบ จะได้ช่วยกันระมัดระวังหรือแจ้งตำรวจให้ทราบ

2.4 แนะนำและให้ความรู้ด้านอาชญากรรมแก่ประชาชน เพื่อให้เข้าถึง การหาทางช่วยกันป้องกัน โดยวิธีประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงภัยแห่งอาชญากรรม ที่เกิดขึ้นตามบ้าน ขณะที่เจ้าของบ้านไม่อยู่ ออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน จำเป็นต้อง ทิ้งบ้านไว้กับเด็กรับใช้ หรือผู้สูงอายุ ดูแลแทน ซึ่งมักตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภท ย่องเบา ลักทรัพย์ ยกเค้า หลอกหลวง เป็นต้น

2.5 การให้อาสาสมัครร่วมกับตำรวจนอกเครื่องแบบซึ่งไม่พกพาอาวุธปืน และปฏิบัติตนเหมือนกับประชาชนโดยทั่วไป ออกตรวจตราท้องที่ต่างๆ โดยอยู่ปะปนกับฝูงชน ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในทันทีที่ได้รับคำสั่งจากหน่วยที่สังกัด

### 3. บทบาทของผู้พักอาศัยในการป้องกันอาชญากรรม

#### 3.1 ประเภทคดีลักทรัพย์ในที่พักอาศัย

3.1.1 ไม่ควรทิ้งบ้านเรือนไว้โดยไม่มีคนเฝ้าดูแล ควรให้มีคนที่ เชื่อถือได้วางใจได้ อยู่ดูแลบ้าน หรือที่พักอาศัยตลอดเวลา

3.1.2 ก่อนออกจากบ้านหรือที่พักอาศัยควรปิดประตูหน้าต่างใส่กลอน กุญแจให้เรียบร้อยก่อนออกจากบ้านเรือนเป็นคนสุดท้าย

3.1.3 ไม่ควรเก็บทรัพย์สินที่มีค่ามาก หรือเงินสดจำนวนมากไว้ ในบ้าน

3.1.4 ที่วางเปลาซึ่งอยู่ติดกับที่พักอาศัย ไม่ควรปล่อยให้มิดินไม้หรือ หญ้าขึ้นสูง เพราะคนร้ายอาจใช้เป็นที่ย่ำบังเข้าทำการลักทรัพย์ หรือใช้เป็นที่ย่องตัวหรือ หลบหนีได้ง่าย

3.1.5 ควรร่วมมือกับเพื่อนบ้านในการดูแลบ้าน เมื่อออกจากบ้าน ก็ควรฝากเพื่อนบ้านให้ช่วยดูแล



3.1.6 เลี้ยงสุนัขหรือสัตว์อื่นที่ส่งเสียงดังเพื่อช่วยเตือนภัย สุนัขที่เลี้ยงควรเป็นพันธุ์ที่เห่าเก่ง และขังกรงไว้ในบริเวณบ้านเพื่อป้องกันการถูกวางยา

3.1.7 เมื่อมีผู้โทรศัพท์มาถามว่ามีใครอยู่บ้าง หรือไม่อาจเพื่อหาโอกาสเข้ามาโจรกรรม ให้ตอบว่ามีคนอยู่หลายคน

3.1.8 ควรเล่ารายละเอียด หรือกลอุบายต่างๆ ของคนร้าย ให้กับคนรับใช้ หรือผู้ที่พักอาศัยทราบเพื่อเตือนอย่าให้หลงเชื่อเสน่ห์หลอมนของคนร้าย และมีการเตรียมพร้อมป้องกันเหตุร้าย

3.1.9 การติดตั้งสัญญาณแจ้งภัยควรใช้สัญญาณไซเรน เนื่องจากคนร้ายมักกลัวเสียงดังเพื่อให้เพื่อนบ้านใกล้เคียงทราบจะได้ช่วยเหลือหรือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

3.1.10 การจ้างแรงงานคนรับใช้ หรือพนักงาน ควรสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวต่างๆ รูปถ่ายและรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวญาติพี่น้อง หรือคนรู้จักเพื่อสามารถติดต่อในภายหลังได้

3.1.11 จดรายละเอียด ตำหนิ หรือลักษณะพิเศษของทรัพย์สินที่มีค่า และถ่ายรูปเก็บไว้ทุกรายการ หรือสลักหมายเลข(เลขบัตรประชาชน หมายเลขใบอนุญาตขับขี่ หรือหมายเลขทะเบียนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เป็นต้น)ลงในอุปกรณ์เครื่องใช้ที่มีราคาแพง อันเป็นประโยชน์ในการแสดงความเป็นเจ้าของทรัพย์สินของ ทั้งนี้เพื่อยังยั้งผู้ที่จะประกอบอาชญากรรม โดยปิดรูปลอกเตือนให้ทราบว่าสิ่งของทั้งหลายในอาคารมีหมายเลขสลักไว้พร้อมที่จะติดตามเอาคืนได้ และพยายามสร้างความหนักใจให้แก่ผู้รับของโจร เนื่องจากทรัพย์สินของที่มีหมายเลขที่สามารถติดตามได้ง่าย แม้จะขูดลบก็สามารถใช้เครื่องตรวจพบได้ รวมทั้งการสร้างพยานหลักฐาน ในการจับกุมผู้กระทำผิด หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินของที่ได้มาจากการกระทำผิด นอกจากนั้น ควรช่วยในการสืบหาเจ้าของสิ่งของที่ถูกตรวจยึดได้จากผู้กระทำผิด

### 3.1.12 เมื่อทราบเหตุหรือรู้ว่ามีคนร้ายเข้าบ้าน อย่าคิดจับคนร้าย

ด้วยตนเองเพราะอาจได้รับอันตราย ควรป้องกันโดยพยายามทำให้ผู้อื่นหรือเพื่อนบ้าน  
ใกล้เคียงทราบ ด้วยการทำให้เกิดเสียงดัง หรือร้องตะโกนขอความช่วยเหลือ

### 3.1.13 การใช้เครื่องเปิด-ปิด อุปกรณ์ไฟฟ้าอัตโนมัติ คือ การตั้ง

เวลาเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทต่างๆไว้เพื่อป้องกันไม่ให้อาชญากรฉวยโอกาสก่ออาชญากรรม  
ขึ้นในขณะที่ไม่มีใครอยู่บ้านเลย เช่น ในเวลากลางวัน เมื่อสมาชิกในครอบครัวไม่อยู่บ้าน  
ก็ควรตั้งเวลาเปิด-ปิด ไฟส่องสว่างภายในบ้านไว้ประมาณ 3 จุด เพื่อให้ เสมือนว่ามีผู้คน  
อยู่อาศัยตามปกติ ส่วนช่วงหัวค่ำ อาจเปิดไฟให้แสงสว่างที่ห้องอาหารประมาณ 3 ชั่วโมง  
ต่อมาเปลี่ยนเป็นเปิดไฟส่องสว่างที่ห้องนอน 2 ชั่วโมงและตกดึก อาจเปิดไฟที่ห้องน้ำไว้  
สักครึ่งชั่วโมง เป็นต้น

## 3.2 การป้องกันเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจาร ควรปฏิบัติตน ดังนี้

### 3.2.1 อย่าแต่งกายด้วยเสื้อผ้า ที่ยั่วยวนอารมณ์ชาย

3.2.2 การแต่งกายของหญิง ควรรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี  
เอาไว้เพราะการแต่งกายเลียนแบบชาวตะวันตกด้วยการใช้เสื้อผ้าที่โชว์ส่วนสัดส่วน เป็นชนวน  
อย่างหนึ่งให้เกิดการข่มขืนกระทำชำเรา หรืออนาจารขึ้นได้

3.2.3 ผู้หญิงไม่ควรเดินทางไปไหนโดยลำพังคนเดียว โดยเฉพาะ  
ตามตรอกซอกซอยที่เปลี่ยวหรือในเวลามืดค่ำ ควรหาเพื่อนร่วมเดินทางไปด้วย

### 3.2.4 ไม่ควรขึ้นรถจักรยานยนต์ในเมื่อมีคนแปลกหน้าชวนขึ้น

3.2.5 เมื่อมีคนมาตีสนิท ทำนองรู้จักหรือเป็นเพื่อนเก่ามาก่อน แต่  
แท้จริงแล้วไม่เคยรู้จักผู้นั้นเลย ให้พยายามหลีกเลี่ยงบุคคลเช่นนี้ หากเป็นไปได้ควรร้องขอ  
ความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอก ที่อยู่ใกล้เคียง และชี้แจงต่อบุคคลที่อยู่ใกล้เคียงทราบ

3.2.6 พยายามหลีกเลี่ยงงานราตรีสโมสรต่างๆ นอกจากมีคนสนิท  
หรือญาติคอยรับ-ส่ง จะปลอดภัยกว่าที่จะไปไหนมาไหนโดยลำพัง

3.2.7 พยายามฝึกตนเองไม่ไปไหนมาไหนกับคนที่ไม่สนิท

3.2.8 เมื่อมีความจำเป็นจะต้องออกจากบ้านในเวลากลางวัน และไม่สามารถที่จะให้ใครติดตามไปด้วยได้ ควรบอกให้ทางบ้านทราบว่าจะไปที่ไหน ไปพบใคร ไปอย่างไร และกลับเมื่อไร เพราะอาจถูกบุคคลที่จะไปพบล่อลวงไปในทางที่ไม่ดีได้และควรพกบัตรประจำตัวประชาชนไปด้วยทุกครั้งเมื่อออกจากบ้าน

ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมบางประเภท ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือ ระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจ การป้องกันอาชญากรรมจึงจะประสบความสำเร็จได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าหากปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวแล้วจะพ้นจากการเป็นเหยื่อของอาชญากรรมได้โดยสิ้นเชิง ทั้งนี้เนื่องจากอาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ ต้องประกอบไปด้วยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และสนใจในการป้องกันตนให้พ้นจากอาชญากรรมจะเป็นวิธีการที่เหมาะสม และเป็นไปได้มาก

#### การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม

จากการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมรูปธรรม ที่มีต่อพฤติกรรมสังคม พบว่ามนุษย์หรือสัตว์ต่างก็ทำเครื่องหมายในสภาพแวดล้อมเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ และบ่อยครั้งที่จะต่อสู้เพื่อปกป้องพื้นที่ของตน นอกจากนี้ ต่างก็แสดงความครอบครองพื้นที่ เพื่อตนเองหรือกลุ่มของตน จะเห็นได้ว่า มนุษย์หรือสัตว์ไม่เพียงแต่อาศัยสภาพแวดล้อมรูปธรรมเท่านั้นแต่ยังพยายามที่จะถือกรรมสิทธิ์ครอบครองเป็นเจ้าของอีกด้วย จากสภาพแวดล้อมดังกล่าวสามารถจัดสภาพแวดล้อม เพื่อป้องกันอาชญากรรมตามลักษณะการใช้งานได้ 3 ประเภท คือ (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์: พ.ศ. 2526 หน้า 24-28)

1. พื้นที่ปฐมภูมิ หมายถึง บริเวณที่ครอบครองและใช้ประโยชน์โดยบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ได้แก่บ้านพักอาศัย หรือเรียกว่า 'อาณาเขตส่วนบุคคล'
2. พื้นที่สาธารณะ หมายถึง อาณาบริเวณที่บุคคลทั่วไปเข้าไปได้โดยชอบธรรม หรือสามารถสัญจรไปมาได้โดยอิสระ ภายใต้ขอบเขตของกฎระเบียบที่กำหนดไว้ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียนท่าอากาศยาน หรือทางหลวง เป็นต้น
3. พื้นที่ทุติยภูมิ หมายถึง อาณาบริเวณซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคล สามารถแสดงสิทธิการครอบครอง รวมทั้งควบคุมการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ได้ในระดับหนึ่ง เป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ปฐมภูมิและพื้นที่ทุติยภูมิ เช่น ถนน ตรอก ซอย และย่านที่อยู่อาศัย เป็นต้น

จากการจัดสภาพแวดล้อมทั้ง 3 พื้นที่ เพื่อป้องกันอาชญากรรม เช่น การจัดในระดับบ้านเรือน การจัดในระดับชุมชน การจัดในที่สาธารณะ เพื่อให้ประชาชน มีส่วนต่อการป้องกันอาชญากรรมได้ แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรมก็ตาม ก็ควรพิจารณาว่าเหยื่อ มีพฤติกรรมหรือข้อบกพร่องอย่างไร เช่น ไม่ปิดประตู-หน้าต่าง การจอดรถจักรยานยนต์ไม่ล็อกกุญแจ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นช่องทางที่เปิดโอกาสให้อาชญากรกระทำความผิดได้

#### ชุมชนกับตำรวจ

ตำรวจต้องเกี่ยวข้อง และมีส่วนรับผิดชอบในการป้องกัน และยับยั้งการกระทำ ความผิด หรือประกอบอาชญากรรมอยู่แล้ว ยิ่งสังคมขยาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทเข้าสู่สังคมเมืองมากขึ้นเท่าใด ภาระหน้าที่ในการจัดระเบียบสังคม การรักษาความสงบเรียบร้อยก็จำเป็นต้องมากขึ้นด้วยเป็นเงาตามตัว ฉะนั้น การบริหารงานตำรวจให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ไม่ใช่จะอาศัยเพียงสามัญสำนึก หรือการปฏิบัติที่เคยกระทำตามกันมา



เท่านั้น ยังควรต้องศึกษาหาวิธีการปฏิบัติที่ได้ผลจริงมิใช่เป็นเพียงโครงการที่เขียนไว้อย่างสวยหรูเท่านั้น

บุทวิธีต่างๆ ที่ตำรวจควรจะต้องรับผิดชอบ หรือคำนึงถึง ในฐานะเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อการช่วยลดสถิติอาชญากรรม ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ได้แก่

1. จัดบริการชุมชนร่วมขึ้นระหว่างตำรวจกับประชาชน ทั้งนี้เพื่อริเริ่มส่งเสริมให้ประชาชน มีความรู้สึกหรือมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ ให้เข้าใจและยินดีให้ความร่วมมือกับตำรวจในการมีส่วนร่วมช่วยป้องกัน หรือช่วยลดการกระทำความผิดต่างๆ และยินดีที่จะช่วยกันพัฒนาปรับสภาพแวดล้อมในย่านชุมชนที่ตนอาศัยให้ดี และปลอดภัยยิ่งขึ้น

Herbert Gansพบว่า(C.R.Jeffery.Crime Prevention Through Environmental Design.Beverly Hill:Saze:1971) การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการรักษาความปลอดภัย ก่อให้เกิดความสมัครสมานกลมเกลียวและความร่วมมือร่วมใจ ในการป้องกันอาชญากรรมภายในชุมชนโดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน

2. จัดเพิ่มกำลังสายตรวจให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อช่วยลดสถิติอาชญากรรม

3. จัดรูปทีมงานตำรวจท้องที่เพื่อเสริมสร้างมาตรการ ระวังภัยต่อต้านอาชญากรรม และเพื่อสนองความต้องการ ในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนสวัสดิการทั่วไป

4. จูงใจให้แต่ละชุมชนตื่นตัว ในการป้องกันอาชญากรรมโดยเป็นพี่เลี้ยงแนะนำประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติ เพื่อป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ เป็นต้นว่าจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรม หรือเชิญชวนให้เจ้าของบ้านในแต่ละชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกัน จัดตั้งชมรมเพื่อป้องกันภัยจากอาชญากรรม ฯลฯ

5. ใช้วิธีจูงใจประชาชน ให้ร่วมมือรณรงค์ต่อปัญหาอาชญากรรม ด้วยวิธีการ ประชาสัมพันธ์ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ให้ประชาชนได้ทราบถึงการ ปฏิบัติ งานของตำรวจ และทราบถึงข่าวสารอาชญากรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นอกจากนี้ ควรจัดศูนย์บริการแจ้งข่าวอาชญากรรมต่างๆ เป็นต้นว่า คนหาย หลงทาง หรือข่าวบริการ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

แนวความคิดที่จะให้ประชาชนมีบทบาท ในการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในท้องที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ แท้จริงแล้วเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับความจำเป็นที่จะต้อง มีเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น การก่อรูปของหน่วยงานตำรวจในประเทศอังกฤษ หรือสหรัฐอเมริกาล้วนแต่เป็นผลมาจากการเรียกร้องของประชาชน ที่จะให้มีผู้พิทักษ์คุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นสำคัญ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม บทบาทของตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมจะประสบความสำเร็จมิได้เลย หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจาก ประชาชนในท้องที่ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจพึงระลึกอยู่เสมอว่าการที่ประชาชนให้ความร่วมมือ กับตำรวจ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมนั้นต้องเป็นไปในรูปอาสาสมัคร ด้วยความ เต็มใจของประชาชน ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันในความสำเร็จแห่งภารกิจระหว่างตำรวจ กับประชาชน ในการรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรม นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่หน่วยงาน ตำรวจจะต้องมีหน่วยป้องกันอาชญากรรมประจำสถานีตำรวจท้องที่ (Local Crime Prevention Units) ประสานกิจกรรมการปฏิบัติ และนำประชาชนในการ ป้องกัน อาชญากรรม ภายใต้หลักการสำคัญดังต่อไปนี้ (ชัยพร พานิชย์ตรา. ความร่วมมือในการ ป้องกันอาชญากรรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ : สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย: พ.ศ. 2533 หน้า 24-25)

1. ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของสถานีตำรวจทุกหน่วย ต้องให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมการจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมประจำท้องที่ พร้อมกับแนะนำให้ข่าวสาร เกี่ยวกับวิธีการป้องกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนแห่งท้องที่ ที่สถานี

ตำรวจนั้นตั้งอยู่ ทั้งหัวหน้าสถานีตำรวจจำต้องกดดัน การรักษาความสงบและจัดสายตรวจ ท้องที่อย่างจริงจังต่อเนื่อง เมื่อได้มีการแจ้งข่าวอาชญากรรมจากประชาชนแล้ว ตำรวจจะ ต้องดำเนินการเพื่อระงับเหตุ หรือทำการจับกุมผู้กระทำผิดด้วยความรวดเร็วมีซึกซ่า

2. ให้นำหน่วยงานสถานีตำรวจทุกแห่ง ดำเนินการเร่งรัดพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้มีความเข้าใจ รอบรู้ในปัญหาอาชญากรรมระดับท้องถิ่น และสามารถปฏิบัติการกิจ เพื่อ เสริมสร้างสัมพันธภาพอันดี ระหว่างประชาชนและตำรวจท้องที่เป็นอย่างดี

3. ปัจจัยพื้นฐานในอันที่จะทำให้ประชาชนกับตำรวจร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ขึ้น อยู่กับการเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีทางสังคมร่วมกัน ระหว่างประชาชนและตำรวจโดย ตำรวจต้องเพียรพยายามปฏิบัติการกิจอย่างเต็มความสามารถ ในขณะเดียวกัน ประชาชนก็ จำต้องประพฤติปฏิบัติหน้าที่พลเมือง เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์ความถูกต้องชอบธรรมให้ บังเกิดขึ้น

4. นักทฤษฎีสังคมวิทยาและจิตวิทยาสังคม ให้ข้อคิดเห็นอันกว้างไกลว่า ปัจจัย สำคัญที่สุดในการสร้างเสริมสัมพันธภาพอันอบอุ่นนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้สึกไว้วางใจ และ ตระหนักในความปลอดภัยร่วมกัน สมดังคำกล่าวสนับสนุนของ Erving Goffman ที่ว่า 'สัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกในสังคม หมายถึง การมีความรู้สึกปลอดภัยร่วมกัน และ การอยู่ในภาวะแวดล้อมที่มีเสถียรภาพ'

บทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ถือได้ว่าสำคัญมาก และเป็นหัวใจ ของการป้องกันอาชญากรรม เพราะเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของประชาชนทุกคน ในการ สอดส่องดูแลความปลอดภัยในชุมชน ที่อยู่อาศัยของตน ตลอดจนแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งการร่วมมือ หรือความรับผิดชอบร่วมกัน มีแนวทางปฏิบัติซึ่งได้กล่าว ไปแล้วดังนี้ คือ โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย โครงการสายตรวจประชาชน และโครงการ ตรวจตราบ้านเมือง

นอกจากนี้แล้ว ยังมีโครงการความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรมต่างๆ ซึ่งจะยกตัวอย่างมาดังนี้

การจัดโครงการสื่อสารสัมพันธ์ ระหว่างตำรวจกับชุมชนแห่งท้องที่ มีความมุ่งหมาย สำคัญที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการติดต่อพบปะสังสรรค์ ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดกับบรรดาสมาชิกสโมสร องค์การกุศล และโรงเรียน เกี่ยวกับ ปัญหาอาชญากรรมและการป้องกันมิให้เด็กนักเรียน หรือเยาวชนตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม โดยมุ่งสนใจเป็นพิเศษแก่เยาวชน หรือบุคคลวัยรุ่น ที่มีแนวโน้มหลงใหลคลั่งไคล้วัตถุ หรือนำพาต่อการเคารพกฎหมาย และระเบียบแบบแผนอันดีงามของสังคมมากเป็นพิเศษ

การจัดให้มีคณะกรรมการปรึกษาอาชญากรรม ระหว่างตำรวจกับประชาชนแห่ง ท้องที่ คือ การจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจออกไปช่วยเหลือประชาชน เพื่อรักษาความสงบ ในท้องที่ รวมทั้งจัดให้มีคณะกรรมการป้องกันอาชญากรรมในระดับท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนหลากหลายสาขาอาชีพที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ร่วมในคณะกรรมการเพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาความไม่สงบสุขต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ท้องที่

การส่งเสริมยกย่องตอบแทนคุณงามความดีแก่ประชาชนผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็น มาตรการจำเป็นและส่งเสริมให้ประชาชนมีกำลังใจเสียสละเสี่ยงภัยช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งนี้ให้รวมตลอดถึงการชดเชยค่าเสียหายแก่ประชาชนที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดี ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรมในทุกกรณี



### งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของเอกสารการศึกษาค้นคว้า ที่มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาวิจัย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม และความร่วมมือของประชาชน หรือชุมชน ในการป้องกันอาชญากรรม มีปรากฏไว้ดังนี้

จากการศึกษาของ Altman (Altman. The Environment and Social Behavior. California: Brooks/Cole: 1975 p.42) เกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมชุมชน ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคม ได้อธิบายว่า

‘ไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์ ต่างทำเครื่องหมายในสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นสัญลักษณ์ แสดงสิทธิในความเป็นเจ้าของ และต่อสู้เพื่อป้องกันตนเองจากผู้รุกราน สำหรับในสังคมมนุษย์ดังกล่าวแบ่งตามลักษณะการเข้าครอบครองของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ได้ 3 ประเภท คือ พื้นที่ปฐมภูมิ ได้แก่ อาณาเขตส่วนบุคคล เช่น บ้านพักส่วนบุคคล, พื้นที่สาธารณะ ได้แก่ พื้นที่ครอบครองโดยสังคม ที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าไปได้โดยชอบธรรม ภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้ ได้แก่ สวนสาธารณะ โรงพยาบาล โรงมหรสพ, พื้นที่ทุติยภูมิ ได้แก่พื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ปฐมภูมิ และพื้นที่สาธารณะ เช่น ตรอก ซอย เป็นต้น’

Altman and Gardiner (Gardiner. Design for Sale Neighborhood.) ได้กล่าวในเรื่องการวางผังเมืองและชุมชนว่า

‘อาชญากร มักจะฉวยโอกาสและเข้าครอบครองพื้นที่ทุติยภูมิ เช่น ถนน ตรอก ซอย ร้านกาแฟ เผ่าสังเกตพฤติกรรมของบุคคลภายในบ้าน โดยปราศจากการระแวดระวังของเจ้าของบ้าน หรือเจ้าของร้านกาแฟ และเลือกเวลาเข้าประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือต่อ

บุคคลในเคหสถานได้ง่ายและมากขึ้น นอกจากนี้ การที่ผู้อยู่อาศัยต่างละทิ้งถนน ในละแวกบ้านของตน โดยเก็บตัวอยู่แต่ในอาคารบ้านเรือน ย่อมมีผลกระทบต่อ การเพิ่ม ความผิด ประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินในเคหสถาน ตลอดจนการอพยพเคลื่อนย้ายไปจากละแวกบ้าน สภาพเหล่านี้จะเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรมให้ทวีจำนวนต่อไป

ประเสริฐ เมฆมณี(ประเสริฐ เมฆมณี.ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร:วารสารมหาดไทย ปีที่ 5 ฉบับที่ 49: พ.ศ. 2517 หน้า 32-37) มีบทความ 'การแนะนำประชาชนเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในบ้านเรือนที่อยู่อาศัย' มีรายละเอียดดังนี้

'...ตำรวจท้องที่ ต้องพยายามชักจูงส่งเสริมประชาชนในละแวกบ้านย่านที่อยู่อาศัยได้ตระหนัก และมีความรอบรู้ เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยแห่งเคหสถานของตน และย่านชุมชนเพื่อนบ้านที่อยู่อาศัยในละแวกบ้านเดียวกัน ให้มีความตื่นกลัวในการป้องกัน จากอาชญากรรมร่วมกัน เป็นต้นว่าการแนะนำประชาชนสร้างเสริมรั้วบ้านให้มั่นคงแข็งแรง หรือมีรั้วรอบขอบชิดกวดขันระมัดระวังการเก็บรักษาทรัพย์สินไว้ในที่มิดชิดปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์สินมีค่าต่างๆ การแนะนำประชาชนให้กวดขันเอาใจใส่ในการเปิด-ปิด ประตู หน้าต่าง ทั้งในเวลาก่อนเข้านอน หรือออกไปทำกิจนอกบ้าน การระมัดระวัง การเปิดประตูรับบุคคลแปลกหน้า และหากเจ้าของบ้านอยู่ในฐานะที่จะทำได้ ก็สมควรจะแนะนำเจ้าของบ้านติดตั้งอุปกรณ์เสริมสร้างความมั่นคงแข็งแรงแก่ตัวบ้าน การติดตั้งเครื่องสัญญาณป้องกัน หรือเตือนภัยติดไว้กับตัวบ้าน หรือในที่เก็บทรัพย์สิน

การแนะนำประชาชนให้ระแวดระวังภัยแก่เพื่อนบ้านเรือนเคียง ให้ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานเหตุร้าย หรือพฤติกรรมอันน่าสงสัย ที่ประชาชน ได้พบเห็นในละแวกบ้านที่อยู่อาศัย รวมตลอดถึงการปลุกฝังให้ประชาชน มีความตื่นตัว

ในการสังเกตลักษณะพฤติกรรมผิดปกติของบุคคลที่เข้ามาอยู่ในละแวกบ้านนั้นด้วย เช่น เมื่อเห็นคนแปลกหน้ามาเดินตอมๆ มองๆ แลวงละแวกบ้านที่อยู่อาศัยในลักษณะพิรุช ควรบอกกล่าวให้เพื่อนบ้านได้ทราบ หรือหากเห็นสมควร ก็ควรแจ้งตำรวจไว้ด้วย เพื่อนบ้านในละแวกเดียวกันจะต้องมีความโอบอ้อมอารีระหว่างกัน ช่วยเป็นหูเป็นตาซึ่งกันและกันเมื่อเพื่อนบ้านไม่อยู่ หรือพลังเหลือ ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่

ชาย เสวิกุล(ชาย เสวิกุล. อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์:พ.ศ.2517 หน้า 14-17)ได้ศึกษาเกี่ยวกับ 'การจัดความปรารถนาที่จะกระทำผิด' โดยกล่าวถึงการแก้ไขสภาพชุมชน การแก้ไขสภาพแห่งครอบครัว การแก้ไขสภาพความผิดปกติในด้านจิตใจและอารมณ์ และความรับผิดชอบของประชาชน มีรายละเอียดดังนี้

ชุมชน ในที่นี้หมายถึง สถาบันต่างๆเช่น โรงเรียน สโมสรเด็กเล่น การบันเทิง บริเวณที่อยู่อาศัย เป็นต้น

โรงเรียนมีส่วนป้องกันเด็กมิให้ประพฤติชั่วอันจะนำไปสู่การประกอบอาชญากรรม กล่าวคือ นอกจากจะสอนในด้านวิชาการแล้ว จะต้องอบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นคนดีมีศีลธรรม รู้จักอดทน เสียสละ รู้จักร่วมมือกับหมู่คณะ เห็นอกเห็นใจคนอื่น และมีทัศนคติที่ดีให้มองเห็นคุณค่าของความประพฤติที่สังคมส่วนใหญ่มองดูว่า เป็นสิ่งที่ดีควรประพฤติ

สโมสรเด็กและการบันเทิง ทางบ้านเมืองควรจะต้องให้มีสโมสรเด็กขึ้นเพื่อความมุ่งหมายในการป้องกันอาชญากรรม เพราะเป็นการทำให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทางด้านร่างกายและจิตใจ ทำให้เด็กเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ความตึงเครียดทางอารมณ์ และที่สำคัญก็คือ การแยกเด็กออกจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี มาสู่สิ่งแวดล้อมที่ดี ส่วนการบันเทิงนั้น ทางบ้านเมืองควรจะต้องจัดสถานที่สาธารณะให้เป็นสำหรับเด็กได้พักผ่อนหย่อนใจ เช่น

สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น หรือสระว่ายน้ำ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อความมุ่งหมายในการป้องกันอาชญากรรม

ไชยยศ เหมะรัชตะ และคณะ(ไชยยศ เหมะรัชตะ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาสังคมที่มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของชาวกรุงเทพมหานคร เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:พ.ศ.2526 หน้า 7-9) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ‘ปัญหาสังคมที่มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของชาวกรุงเทพมหานคร’พบว่า คนกรุงเทพมหานครที่เคยแจ้งข่าวอาชญากรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 21.11 ในขณะที่คนไม่เคยแจ้งข่าวมีถึงร้อยละ 78.89 และมีประชาชนร้อยละ 31 ที่พบเห็นอาชญากรรมแล้วไม่แจ้งข่าวให้ตำรวจทราบ แสดงว่าประชาชนไม่นิยมแจ้งข่าวอาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากคนไทยยังขาดความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม และอีกประการหนึ่งเนื่องจากประชาชนขาดความเชื่อถือในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยคิดว่าไม่มีประโยชน์อะไรที่จะแจ้งข่าวอาชญากรรม นอกจากจะเป็นการเสียเวลาแล้วยังเป็นการไม่ปลอดภัยต่อตนเองอีกด้วย

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ประชาชนไม่ยอมให้ความร่วมมือ ในการแจ้งข่าวอาชญากรรมแก่ตำรวจนั้นมีสาเหตุหลายประการ การวิจัยของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (กรมตำรวจ. รายงานสรุปอาชญากรรมประจำปี 2525-2529. (กรุงเทพมหานคร:กระทรวงมหาดไทย:พ.ศ.2530) เรื่อง ‘ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล’ พบว่าทัศนคติของประชาชนส่วนใหญ่ที่มีต่อเจ้าหน้าที่ มีแนวโน้มไปในทางเสื่อมเสีย ภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อตำรวจในสายตาประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจชอบชมขู่ว่าตัวเป็นนายประชาชน และกิริยาไม่สุภาพ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทางเสื่อมเสีย ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นผลให้ประชาชนทำตัวห่างเหินและไม่ยอมให้ความร่วมมือด้วย



ประเสริฐ เมฆมนต์(ประเสริฐ เมฆมนต์. ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน  
ในการป้องกันอาชญากรรม. หน้า 4) ได้กล่าวถึง ‘รายงานการสัมมนาการป้องกันและ  
ปราบปรามอาชญากรรม’ โดยลักษณะสำคัญของการป้องกันอาชญากรรมมีดังต่อไปนี้

ต้องเข้าใจสภาพอาชญากรรมปัจจุบัน

ต้องทราบถึงบทบาทของประชาชนกับสื่อมวลชน ในความร่วมมือในเรื่องการ  
ป้องกันอาชญากรรม

ต้องกระตุ้นให้ประชาชนร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

โสภา ชูพิกุลชัย และคณะ (โสภา ชูพิกุลชัย และคณะ. ยุทธวิธี และมาตรการ  
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสังคมในทศวรรษหน้า. หน้า 40) ได้วิจัย  
เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม ยุทธวิธี และมาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา  
อาชญากรรมและสังคมในทศวรรษหน้า โดยสรุปว่า การหายุทธวิธีและมาตรการต่างๆ เพื่อ  
ป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสังคมไว้สำหรับอนาคต ยุทธวิธี และ มาตรการ  
ดังกล่าว สามารถแยกเป็น 2 ประเภท คือ การป้องกันและการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม  
ก่อนระบบงานยุติธรรม และในกระบวนการยุติธรรม

การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมก่อนระบบงานยุติธรรม เป็นการป้องกัน  
และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสังคม โดยมีประชาชน ชุมชน โรงเรียน ศาสนา และ  
องค์กรทางสังคมอื่นๆ เป็นหลักสำคัญในการดำเนินยุทธวิธีและมาตรการ

ส่วนการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเมื่อได้มีการกระทำผิด และผู้กระทำ  
ผิดได้เข้าไปเกี่ยวข้องในระบบงานยุติธรรมแล้วนั้น ยุทธวิธีและมาตรการสำหรับการนี้จะขึ้น  
อยู่กับการพัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรมการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งเกี่ยว  
กับศาสนาและกฎหมาย การแก้ไขบำบัดผู้กระทำผิดตลอดจนจัดอุปสรรคต่างๆ ที่ขัดขวาง

การดำเนินยุทธวิธีและมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมไม่ให้ดำเนินการได้เต็มที่ เช่น การขาดแคลนข้อมูลอุปสรรคจากรัฐบาล ฯลฯ ทั้งยังแสดงความคิดเห็นว่าการศึกษามูลทางอาชญาวิทยาและงานยุติธรรมในประเทศไทยมีข้อจำกัดทางสถิติอยู่มาก

กรรภิรมย์ บุญญฤทธิ์ (กรรภิรมย์ บุญญฤทธิ์. ความร่วมมือของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: โครงการอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล: พ.ศ. 2525 หน้า ช-ช) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ 'ความร่วมมือของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร' โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้ทราบถึงลักษณะความร่วมมือของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม และส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันป้องกันอาชญากรรมภายในชุมชนของตนเพิ่มมากขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และให้ความพยายามที่จะป้องกันภัยจากอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนสังเกตเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย ประชาชนในชุมชนมีความร่วมมือกันทั้งชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมเป็นอย่างดี โดยมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ไม่แยกตัวเป็นเอกเทศ ให้ความร่วมมือกันโดยมีการช่วยเหลือเพื่อนบ้านในละแวกบ้าน และเกิดความตระหนัก พร้อมทั้งกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือกับทางราชการ เพื่อป้องกันอาชญากรรมประชาชนทราบถึงการจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนที่ดีนั้น ต้องร่วมมือกันจึงจะเกิดผลดีต่อความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม

กัจจา สวนจันทร์ (กัจจา สวนจันทร์. การศึกษาสำรวจความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พักอาศัยในหมู่บ้านจัดสรรชานกรุงเทมหานคร. กรุงเทพมหานคร : โครงการอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล: พ.ศ. 2526 หน้า 37) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง 'การศึกษา สำรวจความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พักอาศัยในหมู่บ้านจัดสรรชานกรุงเท

มหานคร พบว่า หากมีการร่วมกันพัฒนาพื้นที่ในหมู่บ้านโดยมีความสัมพันธ์กันแล้วประชาชนมีความรู้สึกความปลอดภัยจากปัญหาอาชญากรรม ซึ่งการวิจัยนี้ คาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของตนในหมู่บ้านจัดสรรที่พักอาศัยอยู่ มีมาตรการและวิธีการต่างๆ ในการสร้างความรู้สึกปลอดภัยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ตำรวจ สำนักงานผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และหน่วยราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และพบว่า ควรมีการตรวจร่วมในพื้นที่หมู่บ้านตน การมีคนเฝ้าบ้านควรให้ความสนใจมีการสอดส่องพฤติกรรมของคนแปลกหน้า ประสานงานกับเจ้าตำรวจในท้องที่มีการร่วมมือกันพัฒนาพื้นที่ มีการร่วมรับประทานอาหาร พุดคุย พบปะกัน และควรมีป้อมยามในหมู่บ้าน ซึ่งจะทำให้ประชาชนผู้พักอาศัยมีความสามัคคีกันมีความรักพวกรักพ้องและร่วมกันป้องกันอาชญากรรม ซึ่งการวิจัยนี้ คาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของตนในหมู่บ้านจัดสรรที่พักอาศัยอยู่ มีมาตรการและวิธีการต่างๆ ในการสร้างความรู้สึกปลอดภัยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ตำรวจ สำนักงานผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และหน่วยราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและพบว่า ควรมีการตรวจร่วมในพื้นที่หมู่บ้านตนการมีคนเฝ้าบ้านควรให้ความสนใจมีการสอดส่องพฤติกรรมของคนแปลกหน้า ประสานงานกับเจ้าตำรวจในท้องที่มีการร่วมมือกันพัฒนาพื้นที่ มีการร่วมรับประทานอาหาร พุดคุย พบปะกัน และควรมีป้อมยามในหมู่บ้าน ซึ่งจะทำให้ประชาชนผู้พักอาศัยมีความสามัคคีกัน มีความรักพวกรักพ้อง ไม่แบ่งกลุ่มชนชั้นทางสังคมในหมู่บ้าน ความรู้สึกปลอดภัยในปัญหาอาชญากรรมถือเป็นลักษณะที่ซับซ้อนแก่การทำให้เกิดความเข้าใจ และต้องมีการชี้แนะให้เห็นถึงความเป็นจริงในภัยที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรม

ฉะนั้น ประชาชนจึงต้องศึกษา และทำความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม  
 ในส่วนของตน หรือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตร่างกาย หรือทรัพย์สินของตน

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพ  
 แวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ. หน้า 27) ได้ศึกษา ‘การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพ  
 แวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ’ โดยมีจุดมุ่งหมายและขอบข่ายการศึกษามุ่งเน้นถึงการ  
 ป้องกันอาชญากรรมและควบคุมอาชญากรรมในชุมชน โดยเฉพาะซึ่งเป็นการสอดคล้องกับ  
 ปัญหาอาชญาวิทยาที่ตั้งเดิม ปรัชญาอาชญาและวิทยาศาสตร์เข้าด้วยกัน และเน้นถึงการจัด  
 สภาพแวดล้อม โดยส่งเสริมให้มีการควบคุมอาชญากรรม ซึ่งจัดว่าเป็นภัยต่อสังคมโดย  
 ส่วนรวมให้เน้นถึงมาตรการการจัดสภาพแวดล้อมโดยป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม  
 ซึ่งการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมนี้ได้ เน้นถึงความเข้าใจของประชาชนที่ตกเป็น  
 เหยื่อว่าจะมีมาตรการอย่างไรต่อสภาพแวดล้อม โดยให้ประชาชนมีความตระหนักถึงการ  
 ป้องกันตนเองจากอาชญากรรม รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่